

GUNILLA VON HALL
För andra får den extrema
hettan katastrofala följder

NYHETER 11

INTERVJU
Kerstin Gillsbro
styr Jernhusen

NÄRINGSLIV 08

SEDAN 1884

SVENSKA DAGBLADET

SD stöder regeringens skattelöfte

Sverigedemokraterna står fast vid sitt ja till ett femte jobbskatteavdrag, bekräftar partiets ledning för SvD. Därmed kan regeringen upp-

fylla sitt viktigaste vallöfte, och sänka inkomstskatten ytterligare. Årets höstbudget är sista chansen före nästa riksdagsval. 08

VÄRLDEN 12

USA: Extremt hög terrornivå

USA och Storbritannien skärpte i går terrorvarningarna för Jemen.

FOTO: REUTERS

NYHETER 10

V vill förbjuda Vegasautomater

Stark kritik efter SvD:s granskning

SPORT 16

ERIK HAMRÉN SPELAR ETT HÖGT SPEL

Perspektiv av Anders Lindblad

NÄRINGSLIV 06

Bezos har både självförtroende och pengar. 99

Perspektiv av Malin Ekman om Washington Post-köpet

• SvD:s kulturchef Daniel Sandström: Den nya digitala medieliten äter upp den gamla

KULTUR16

FOTO: AP

Tyskt krav: Vattenfall måste ta miljöansvar

KOLKRAFT Det tyska miljöpartiet uppmanar svenska staten att behålla den tyska brunkolsverksamheten när Vattenfall styckas upp. Oro för kortsiktiga ägare och stora miljökonsekvenser ligger bakom

Näringsliv 04-05

SvD BRÄNNPUNKT Catherine Ashton: EU är redo att stödja Egypten

06

VI SÖKER MODERN DESIGN TILL HÖSTENS AUKTIONER

STORST PÅ MODERN DESIGN. KONTAKTA VÅRA EXPERTER FÖR EN FRI VÄRDERING OCH INLÄMNING
EVA SEEMAN 08-614 08 31. EVA.SEEMAN@BUKOWSKIS.COM ELLER CAMILLA BEHRER 08-614 08 19.
CAMILLA.BEHRER@BUKOWSKIS.COM ARSENALSGATAN 4, STOCKHOLM. ÖPPET MÅN-FRE 9-17

HÖGST UPPNÅDDA PRISER GENOM NORDENS FRAMSTA EXPERTER

RENÉ LALIQUE
294.000 KR

AYSEL EINAR HJORTH
304.000 KR

PABLO PICASSO
135.000 KR

Bukowskis

UNO ÅHREN
182.000 KR

MATTA AB HMF
386.000 KR

KARL WOLTCH
306.000 KR

N

SvD Näringslivs redaktion
08-13 50 00
naringsliv@svd.se

NYHETER

Konkurserna minskade i juli

Antalet företagskonkurser minskade med 3 procent i juli jämfört med samma månad 2012, enligt kreditupplysningsföretaget UC. Hittills i år, sammanlagt, är dock trenden den motsatta med en ökning på antalet konkurser på 10 procent.

HEMMAFIXARE Kenneth Bengtsson, före detta ordförande för Svenskt Näringsliv och koncernchef för ICA tar plats i hemmafixarkedjan Clas Ohlsons styrelse.

FOTO: TOMAS ONEBORG

5,1

procent ökade försäljningen av begagnade bilar med under juli jämfört med i fjol. Totalt såldes 92809 begagnade personbilar under månaden.

Mer tillbaka på skatten

Deklarationerna för dem som lämnat in sin deklARATION på papper är nu till stor del färdiggranskade och utbetalningarna av skatteåterbäring en påbörjas denna vecka. Det rör sig om 897 318 personer som tillsammans kommer att dela på 6,2 miljarder kronor.

Chef SvD Näringsliv Ollie Zachrisson
Biträdande chef Gunvor Frykholm
Nyhetschefer Erik Bergin, Fredrik Nilsson, Maria Rimpi

Tyska politiker kräver svenskt miljöansvar

BRUNKOL Tyska miljöpartiet vädjar till Vattenfall att inte sälja den omstridda brunkolsverksamheten i östra Tyskland när konferensen omstruktureras vid årsskiftet. "De har tjänat miljarder här och måste nu ta ansvar för en miljövänlig avveckling", lyder budskapet som riktas till koncernens ägare: svenska staten.

Nedskrivningarna på Vattenfalls tillgångar i Tyskland och Nederländerna har fått larmklockorna att ringa i östra Tyskland där den svenska kraftbjässen är både hatad och älskad.

– Skulle Vattenfall dra sig tillbaka från östra Tyskland och sälja ut brunkolsverksamheten blir problemen bara ännu större, säger Axel Vogel som är gruppleddare för De Gröna i delstaten Brandenburg där Vattenfall årligen bryter 60 miljoner ton brunkol, driver tre stora kolkraftverk och har 8000 anställda.

I ett brev till svenska Miljöpartiets riksdagsgrupp vädjar De Gröna: "Vi ber er att i riksdagen och gentemot svenska regeringen verka för att brunkolsverksamheten inte säljs ut utan att det genomförs en ordnad avveckling."

– Risken är att nya investerare går in kortsiktigt för att tjäna stora pengar och sedan drar sig tillbaka när det inte lönar sig längre. Ett högt pris som vi får betala för att Vattenfall ska kunna förbättra sin koldioxidbalans, säger Axel Vogel till SvD Näringsliv.

De Gröna vill att Vattenfall i stället ska stoppa den planerade utbyggnaden av brunkolsbrytningen och stegvis trappa ner kolkraften. Delstatsregeringen och facket anser däremot att brunkolet kommer att behövas i flera årtionden till.

Hartmut Zeiss som är chef för Vattenfall Europe Mining med ansvar för brunkolsbrytningen betonade på en presskonferens nyligen att det ännu inte finns några koncernbeslut om försäljning eller inte.

Ulrich Freese från energi- och gruvfacket IGBCE, som är vice ordförande i styrelsen för Vattenfall Europe Mining, räknar med ett

beslut under loppet av de kommande 14 månaderna fram till riksdagsvalet i Sverige.

– Det politiska trycket på Vattenfall är enormt, citeras han i de tyska medierna.

– Men brunkolet har trots detta en framtid, oavsett vem som är ägare.

För Vattenfall har brunkolsbrytningen och de stora kraftverken i före detta DDR varit både himmel och helvete ända sedan övertagandet för tio år sedan. Å ena sidan har brunkolet är efter år generat miljardvinster, tidvis uppskattningsvis uppåt en miljard euro, omräknat cirka 8,6 miljarder kronor, och därmed nästan hälften av koncernresultatet.

60 miljoner ton brunkol bryter Vattenfall i Brandenburg.

Men samtidigt har Vattenfall fått en imageskadande smutsstämpel på sig. Jenschwalde är Tysklands största brunkolskraftverk och har enligt Greenpeace utsläpp av svaveldioxid, kväveoxid och luftburna partiklar som årligen fororsakar 373 dödsfall. På organisationens tio-i-topplista över de smutsigaste anläggningarna i Tyskland figurerar Vattenfall med hela fyra anläggningar.

Lägg till detta de omstridda dagbrotten som har skövlat hela byar när de väldiga skoporna bryter ny mark. För närvarande planeras en utvidgning som innebär att ytterligare åtta byar med sammanlagt över 3000 invånare är i fara. Det skapar bilder och nyhetsrubriker som irriterar både i Sverige och i Tyskland.

Med en försäljning av verksamheten skulle Vattenfall i ett slag bli av med problemen. Men frågan är om det finns köpare. De stora tyska konkurrenterna RWE, Eon och EnBW har delat upp marknaden mellan sig och lär knappast få klartecken av kartellmyndigheten.

Ännu tyngre väger att kolkraften på sikt försvinner ur den tyska energiförsörjningen. Redan i dag går flera av de stora konventionella kraftverken med svidande förluster på grund av att vind- och solkraft har prioritet i nätverken samtidigt som elpriserna faller.

Ett exempel är Eons hypermoderna gaskraftverk Irsching 5 i Bayern som togs i drift för två år sedan. I stället för planerade 4000–5000 drifttimmar om året har utnyttjandet sjunkit till 1000 timmar. Eon har nu lovat statligt stöd för att inte ta anläggningen ur drift. Den ska stå kvar som backup för den förnybara energin och bortfallet av kärnkraften som i Tyskland avvecklas fram till 2022.

Hos den statliga tyska nätagenturen som övervakar energimarknaden har kraftbolagen lagt in ansökningar om att släcka ner sammanlagt 15 konventionella kraftverk. Vattenfall tar däremot två nya kraftverk i drift.

I början av nästa år startar kolkraftverket Moorburg i Hamburg som har kostat 2,8 miljarder euro. Och häromveckan öppnade det 1,5 miljarder dyra gaskraftverket Magnum i nederländska Eemshaven som går på mindre än halvfart. Två satsningar på sammanlagt nästan 40 miljarder kronor som möter en marknad med eloverskott och hård konkurrens från förnybar energi.

TOMAS LUNDIN
tomas.lundin@svd.se

” På Greenpeace tio-i-topplista över de smutsigaste anläggningarna i Tyskland figurerar Vattenfall med hela fyra anläggningar.

NLIV.SE NÄRINGSLIV

SVD NÄRINGSLIV

30 Miljoner ton brunkol bryter Vattenfall i Brandenburg

17 Miljarder kronor satsar Eon på nya gaskraftverk

3 Tyska kärnkraften avvecklas fram till 2022

Statens eljätte klyvs

Statens eljätte klyvs i två delar. Den ena delen ska delas upp i två. Läs hela SvD Näringslivs granskning av Nuon-affären. nliv.se

23,9 Miljarder kronor kostade Eons nya gaskraftverk

SvD granskar Nuon-affären

Den 23 juli avslöjade Vattenfall att man tar 30 miljarder i nya nedskrivningar och att bolaget ska delas upp i två. Läs hela SvD Näringslivs granskning av Nuon-affären. nliv.se

Nya perspektiv. Dygnet runt.

SVD

KONTROVERSIELLT I östra Tyskland, nära gränsen till Polen ligger Vattenfalls stora brunkolsutvinning. I flera av områdena finns stora expansionsplaner.

- Befintligt dagbrott
- ▨ Beviljade och planerade dagbrott med beviljad koncession
- ▤ Framtida dagbrott utan koncession
- Återställd mark
- Kolreserv

240
miljoner ton

Welzow-Süd (expansion)

Brytning från och med cirka 2025.
Ändamål: Försörjning av kraftverket Schwarze Pumpe och förädlingsanläggning som tillverkar bland annat briketter.
Ansökningsprocess sedan 15 november 2007.
Beslut krävs senaste 2015.
Kräver omflyttning av 810 personer.

220
miljoner ton

Spremberg-Ost och Bagenz-Ost (framtida dagbrott)

Ansökan om utvinning efter 2035, brytning i cirka 20 år.
Kräver omflyttning: Nej

220
miljoner ton

250
miljoner ton

Jämschwalde-Nord (framtida dagbrott)

Utvinning från och med 2025
Ändamål: försörjning av kraftverket i Jämschwalde
Ansökningsprocess sedan 12 mars 2009.
Beslut krävs senast 2015.
Kräver omflyttning av cirka 900 personer.

310
miljoner ton

Nochten, dagbrott 2

Utvinning från och med cirka 2025
Ändamål: försörjning av kraftverken Boxberg
Ansökningsprocess sedan 24 oktober 2007.
Beslut krävs senast 2015.
Kräver omflyttning av 1 500 personer.

Vattenfalls kolbrott Welzow-Süd i Brandenburg, Tyskland

FAKTA

FOTO: SIMON PAULIN

Vattenfalls tyska brunkol

För drygt tio år sedan tog Vattenfall över det östtyska kraftbolaget Veag och det östtyska gruvbolaget Laubag. Sedan dess sitter Vattenfall på 1,3 miljarder ton brunkol i dagbrott där utvinning pågår eller framtida utvinning är beviljad.

Ärligen bryter Vattenfall omkring 60 miljoner ton brunkol som används i koncernens egna kraftverk i östra Tyskland. Över 80 procent av elektriciteten som Vattenfall producerar i Tyskland är brunkolsbaserad.

I östra Tyskland har Vattenfall sammanlagt fem dagbrott och planerar att bygga två befintliga och ytterligare två i drift för att säkra driften i de egna kraftverken fram till 2050. Flera byar med sammanlagt över 3 000 invånare ska enligt Vattenfalls planering förflyttas för att ge plats för brytningen som splittrar befolkningen i motsärande och förespråkare. Sammanlagt sysselsätter Vattenfall över 80 000 personer i brunkolsdistrikten. Direkt och indirekt säkrar brunkolet över 33 000 arbetsplatser, enligt forskningsinstitutet Prognos.

Varnande rapport

Europas stora konventionella kraftverk som är kopplade till de nationella eller transnationella nätverken riskerar att bli dinosaurier, dömda att dö ut, när den förnybara energin tar över.

I en genomgång av strukturförändringarna på den europeiska kraftmarknaden fram till 2017 räknar analytikerna vid investmentbanken UBS med att omkring en tredjedel av kapaciteten för kol- och gaskraftverk kommer att tas ur drift under de kommande åren.

Bakgrunden är den förnybara energins frammarsch. UBS tror att upp till 18 procent av elbehovet i Tyskland, Italien och Spanien kommer att tillgodoseas av solkraft som genereras av paneler på privata fastigheter eller offentliga byggnader. Redan om sju år kan upp till 9 procent av behovet ha ersatts.

I analytikernas basscenario växer kapaciteten från vind- och solkraft med 49 GW inom fem år samtidigt som de konventionella kraftverken i Tyskland, Frankrike, Belgien, Österrike, Schweiz och Nederländerna tar 25 GW ur drift.

Konsekvenserna för lönsamheten blir dramatiska. Fram till 2020 sjunker kol- och gaskraftverkens sammanlagda resultat (EBITDA) med 48 procent i de fem länderna.